TRÍPTIC DEL JARDÍ DE LES DELÍCIES

Per analitzar una obra pictòrica cal seguir els següents passos:

1.FITXA TÈCNICA

Títol: Tríptic del Jardí de les delícies.
Autor: El Bosch
Cronología: 1500 - 1505
Temàtica: Religiosa
Mides: 96 cm (taules laterals) 220 x 195 (taula central)
Tècnica: Oli sobre taula
Localització: Museo del Prado, Madrid
Estil: Gòtic Flamenc

2. CONTEXT HISTÒRIC

Aquesta obra pertany a l'art gòtic i és d'**estil gòtic flamenc.**

Al s.XII va començar un període d'**expansió** i **universalista** gràcies al creixements demogràfic i al perfeccionament dels mètodes agrícoles i comercials. Aquests procés va culminar al s. XIII on s'inicia l'etapa de prosperitat econòmica i mercantil i sorgeix una nova classe social, la **burgesia**.
A mitjans del s. XIV les fams les guerres i les epidèmies van donar lloc a la **crisi de la Baixa Edat Mitjana**. Aquesta va afectar a la vivència religiosa i al vessant espiritual que va fer que paral·lelament inicies un nou corrent de pensament, l'**Humanisme**.

L'art gòtic va iniciar a **França** i es va estendre per tota Europa Occidental. En aquest període es poden distingir 3 etapes:
El **periode inicial** (segona meitat del s.XII i inici del s.XIII) : partien de l'art romànic i es produeix l'evolució de les noves formes gòtiques
El **període de plenitud** (XIII i XIV): Etapa d'expansió d'aquestes formes.
Període final o fleminger (s.XV i inici del XVI).

3 .ANALISIS FORMAL

Aquesta pintura és un tríptic on es veuen representat el paradís a la part esquerra, el pecat a la part central i al lateral dret l'infern. El tríptic tancat es veu una esfera transparent que representa el món.

Tècnica: Oli, predomina la línia **(dibuix)**

Superficie: Taula

Tipología: Religiosa

Forma: Té una composició **tancada** ja que tots estan sobre els altres i també **té ritme**, es pot observar clarament la sensació de moviment a la pintura.

Pinzellada: Pinzellada **curta** dins dels marges del dibuix, molt detallística.

Llum: La pintura té **llum pròpia** i consta de suaus d'ombres dels elements representats.

Composició : **Dinàmica,** no hi ha cap simetria a l'obra i hi ha **molt moviment** en les figures.

Profunditat: Hi ha profunditat, tot i que l'obra **no té punt de fuga** degut al desordre representat que no permet fixar l'atenció en una sola part de la pintura.

Cromatisme: És **policromatica**. Predominen els colors verds, rosats, el blau i detalls en vermell. A les dues primeres predominen colors més vius i alegres en contraposició amb l'última part on es representa l'infern, els colors són obscurs i poc lluminosos.

Figurativa o abstracta: Es **abstracta**, tot i que es representen cossos humans també hi ha figures fantàstiques i escenes sobrehumanes.

4. ESTIL I CARACTERÍSTIQUES DE L'ESTIL

Aquest cuadra pertany a l'estil gòtic flamenc on es pintava fonamentalment sobre **taula**, els temes es trataven amb una minucietat i un **detallisme** extraordinari i mostra un naturalisme i interès per tots els de la realitat, **humanisme**.
En quant a l'estil personal del Bosch té una tendència a la **fantasia** i la **moralitat**.

5. ANÁLISIS CONCEPTUAL

La temàtica d'aquesta obra es religiosa i té una funció moral, vol representar el pecat i el càstig que es rebra si es cau en ell.

Aquest tríptic es divideix en 3 parts amb un significat cadascuna.

Panell esquerre: El jardí d'Eden

Aquesta part de l'obra representa el paradís terrenal. Aquí es representa la **creació del món**, es veu a Déu subjectant a Eva pel braç i "lliurant-la" a Adam.
En aquest panel es destaquen diferents elements com l'arbre al costat d'Adam que és l'arbre de la vida i a la franja central a la dreta l'arbre del bé i del mal.
Tot i que en aquest panel es manifesta la **puresa** també es veuen reproduïts els perills dels pecats. Els animals que surten de l'estany central són els pecats femenins, les aus els masculins i l'estany inferior (el més obscur) l'infern, el dimoni, les conseqüències que tindras si caus en la temptació.

Panell central: El jardí de les delícies

El panel central es una representació del **món terrenal**, on succeeixen els **pecats**.
En aquest es representen desenes de **persones nuas** de diferents ètnies, distretes i gaudint de **tot tipus de plaers**, especialment sexuals, incapaces de preedir el que els espera. En general es pot observar persones intimant amb gent del mateix sexe, de diferents cultures i fins i tot amb animals, tècnica que utilitza l'autor per representar el màxim descontrol i pecat.
També es destaquen l'aparició de fruites com les maduixes, mores i cireres com a símbol de **tentació, amor i erotísme.**
A la part inferior d'aquest panel a la dreta apareixen Adam, l'única persona vestida, senyalant a Eva fent veure que ella té la culpa d'haver caigut al pecat.
Per últim a la part superior d'aquesta part de l'obra en mig del llac es troba una esfera esquerdada que representa a com es troba ara el paradís.

Panell dret: L'infern

Aquesta part de l'obra es l'**infern** on tots es pecadors aniran a parar. La figura del dimoni és representada amb l'home-arbre al centre de la pintura.
En aquesta secció, les persones **reben el seu merescut pels pecats** comesos al jardí de les delícies. Són torturats amb els mateixos elements que van gaudir. El Bosco condemna aquí el joc, la música profana, la luxúria, la cobdícia i avarícia, la hipocresia, l'alcoholisme, etc.
L'infern es representa com un espai de contrastos entre el fred i la calor extrems.
Per això, en la part superior del panell, veiem com múltiples incendis es precipiten sobre les ànimes en desgràcia i a la part inferior un llac congelat.

6. MODELS I INFLUÈNCIES:

L'origen de la tècnica minuciosa utilitzada pel Bosch no es gaire clara, pero les seves obres estan clarament influides per l'**escola flamenca**.
La **religió** va ser l'element que més van influir a la temàtica de les obres d'aquest autor.

El Bosch va tenir força influència sobre el **moviment surrealista** i en obres com *El joc lúgubre* de Dalí.